

عنوان: تأثیر مداخله آموزشی بر پایه نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده در ارتقای رفتار بهداشت دهان و دندان زنان باردار: یک کار
آزمایی آموزشی

اساتید راهنما:

دکتر محسن رضائیان

دکتر محمد اسدیپور

دانشجو: زهرا فرزانه

چکیده

مقدمه: با توجه به شرایط خاص فیزیولوژیک و آسیب‌پذیری زنان باردار لازم است تأکید بیشتری بر آموزش و رعایت اصول بهداشت دهان و دندان در این دوران صورت پذیرد. از آنجاکه اکثر مشکلات بهداشتی با رفتار انسان ارتباطی تنگاتنگ دارند تئوری‌های مطالعه رفتار می‌توانند برای درک چگونگی پیشگیری از مشکلات بهداشتی دهان و دندان مورد استفاده قرار گیرند. هدف از انجام این پژوهش تعیین تأثیر مداخله آموزشی بر پایه نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده در ارتقای رفتار بهداشت دهان و دندان زنان باردار مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری رفسنجان می‌باشد.

روش کار: این پژوهش یک کارآزمایی آموزشی بود که نمونه موردبررسی آن ۱۰۰ نفر از زنان باردار مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهری رفسنجان بودند که به‌طور تصادفی انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته‌ای که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفت. همچنین، آلفای کرونباخ برای سازه‌های مدل به ترتیب نگرش ۰/۷۱، هنجار ذهنی ۰/۹۲، کنترل درک شده ۰/۷۱ و قصد رفتاری ۰/۸۸ به دست آمد و به‌صورت مصاحبه تکمیل شد این پرسشنامه بر اساس تئوری رفتار برنامه‌ریزی‌شده طراحی شده و شامل اطلاعات دموگرافیک و زمینه‌ای و سوالات سازه‌های تئوری و رفتار بهداشت دهان و دندان مادران باردار بود.

یافته‌ها: از مادران باردار موردبررسی ۶۳ نفر (۶۳٪) یک‌بار در روز مسواک می‌زدند و ۴۴ نفر (۴۴٪) گاهی اوقات از نخ دندان استفاده می‌کردند. ۴۴ نفر (۴۴٪) آزمودنی‌ها زمان مسواک زدنشان ۱ تا ۲ دقیقه بود و ۳۴ نفر (۳۴٪) با دقت از نخ دندان استفاده می‌کردند. ۴۱ نفر (۴۱٪) گاهی اوقات از شیر و لبنیات استفاده می‌کردند و همچنین ۶۱ نفر (۶۱٪) زنان باردار معتقد بودند هنگامی که واقعا نیاز باشد باید به دندان‌پزشک مراجعه کرد. مداخله بر روی رفتار بهداشت دهان و دندان و سایر سازه‌های مدل تئوری رفتار برنامه‌ریزی‌شده در زنان باردار مؤثر بوده است. از بین سازه‌های تئوری رفتار برنامه‌ریزی‌شده، سازه‌های نگرش، هنجار ذهنی و کنترل رفتاری درک شده ۴۱٪ واریانس قصد رفتاری را پیشگویی کرده است. پیشگویی‌کننده قوی‌تر هنجار ذهنی بوده است. قصد رفتاری ۱۲٪ رفتار بهداشت دهان و دندان را پیشگویی کرد.

نتیجه‌گیری: بکارگیری تئوری رفتار برنامه‌ریزی‌شده می‌تواند با تمرکز بر روی هنجارهای انتزاعی نتایج ثمربخشی را در زمینه رفتار مطلوب بهداشت دهان و دندان به بار آورد. این مدل می‌تواند به‌عنوان یک مدل مناسب در برنامه‌های ارتقاء سلامت دهان و دندان بکار رود.

کلیدواژه‌ها: مداخله آموزشی، بهداشت دهان و دندان، مادران باردار، تئوری رفتار برنامه‌ریزی‌شده

نحوه استناددهی به پایان نامه

فرزانه زهرا عنوان: تأثیر مداخله آموزشی بر پایه نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده در ارتقای رفتار بهداشت دهان و

دندان زنان باردار: یک کار آزمایشی آموزشی، [پایان نامه کارشناسی ارشد]. دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان،

ایران،